

دوموتکس؛

گذشته

حال

آینده...

تهیه و تنظیم: مینا بیانی

اشاره:

به اعتقاد رئیس هیئت مدیره اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران، «تنها راه نجات و ادامه فعالیت موثر فرش ماشینی ایران، همان مسیری است که کشورهایمانند ترکیه، کره جنوبی، ژاپن، تایلند، فیلیپین، هند، سنگاپور، کامبوج، لائوس، ویتنام، چین و ایتالیا طی کردند. ترکیه‌ای که حجم صادرات فرش ماشینی آن بین ۷ تا ۱۰ برابر رقم صادراتی ایران است.»

زکی پور اذعان داشت: «باید بپذیریم که همه نمایشگاه‌های آلمان و سایر مناطق جهان نسبت به دوران پیش از شیوع کرونا کوچک‌تر شده و از اقبال کمتری برخوردارند، ولی این به معنای ماندگاری این مشکلات نیست و بار دیگر با فراهم شدن شرایط مساعد، شاهد رشد و رونق این نمایشگاه معتبر جهانی خواهیم بود.»

مشروح این گفت‌وگو از نظر تان می‌گذرد:

◀ دوموتکس هانور از نمای نزدیک

شرایط برگزاری نمایشگاه دوموتکس سال ۲۰۲۳ در هانور آلمان، رخدادهای و حواشی پیرامون آن و اهمیت آن در حیات صنعت کفپوش جهان من را بر آن داشت تا به عنوان یکی از قدیمی‌ترین شرکت کنندگان در این نمایشگاه که ۲۵ دوره به عنوان غرفه‌گذار در این نمایشگاه حاضر و به طور نسبی در جریان تاریخ و تحولات آن بوده‌ام، اطلاعات و نقطه نظرات خود را در اختیار فعالین امروز جامعه فرش ماشینی ایران بگذارم. نمایشگاه دوموتکس هانور بزرگ‌ترین، جامع‌ترین و معتبرترین نمایشگاه کفپوش جهان محسوب می‌شود.

کفپوش ابتدا بخشی از نمایشگاه هایم تکستیل فرانکفورت (نمایشگاه منسوجات خانگی) بود، اما در اواخر دهه ۸۰ میلادی و در ادامه سیاست گسترش و توانمند سازی مرکز نمایشگاهی هانور، کفپوش از هایم تکستیل جدا شد و نمایشگاهی به نام دوموتکس

هانور پا به عرصه وجود گذاشت.

در حال حاضر بیش از سه دهه از برگزاری این نمایشگاه در هانور سپری می‌شود و این نمایشگاه همچنان تحت نظارت تیم مدیریتی دوموتکس و نظارت سازمان نمایشگاهی آلمان (دویچه مسه آگ) به فعالیت خود را ادامه می‌دهد.

زمان برگزاری نمایشگاه دوموتکس هانور همیشه در هفته‌های اول یا دوم ژانویه و فصل زمستان بوده است که به جز محدودیت های تقویم برگزاری نمایشگاه، یکی از دلایل این زمان بندی در مورد کفپوش های نساجی ترتیب زمانی از حضور در نمایشگاه و عرضه محصول و بعد ارائه نمونه و کار به روی آن تا رسیدن به فصل عمده‌فروشی در اواخر تابستان (آگوست و اوایل سپتامبر)، شروع حمل و نقل و رسیدن به مقاصد برای تک‌فروشی‌ها در انتهای سال میلادی بوده است. به اعتقاد مدیران دوموتکس بهترین زمان برگزاری این نمایشگاه ماه ژانویه است که از قرار در ابتدای کار

مشتریان مهم و معتبر آن زمان هم در این زمینه مورد مشورت قرار گرفته‌اند.

نکته دیگر این که آخرین روز نمایشگاه هایم تکستیل با روز اول دوموتکس همپوشانی دارد و اغلب کسانی که قصد بازدید از دوموتکس را دارند در روز پایانی هایم تکستیل از فرانکفورت راهی هاننور می‌شوند.

۴ اولین حضور ایرانی‌ها در دوموتکس هاننور

اطلاع دقیقی از اولین حضور فعالان فرش دستباف ایران در بخش کفپوش نمایشگاه هایم تکستیل فرانکفورت ندارم اما به طور قطع از نخستین دوره برگزاری نمایشگاه دوموتکس در هاننور، در سالن‌های اصلی این نمایشگاه، غرفه‌داران فرش دستباف ایران حضور داشته‌اند و فرش ایرانی که از ایران یا انبارهای بزرگ تجار ایرانی در اروپا تامین می‌شد، برای سال‌ها گل سر سبد سالن‌های فرش دستباف نمایشگاه بود. فعالان فرش دستباف که از هایم تکستیل راهی دوموتکس شده بودند، سالن‌های ۱۳ تا ۱۸ را به خود اختصاص دادند. سالن‌های بسیار زیبا و چشم‌نواز که دنیایی از نقش و رنگ و طرح بود و جذابیت خاصی برای تمام بازدیدکنندگان دوموتکس داشت.

نخستین حضور غرفه‌داران فرش ماشینی ایران به سال ۱۹۹۴ بر می‌گردد که در آن «شرکت فرش مشهد» به‌عنوان یکی از تولیدکنندگان و صادرکنندگان پیشرو فرش ماشینی ایران در سالن ۲ غرفه‌ای به مساحت ۱۶۰ مترمربع داشت.

دومین مشارکت ایرانی‌ها در سال ۱۹۹۹ با حضور شرکت‌هایی مانند «ستاره کویر یزد»، «قالی سلیمان»، «فرش مهستان» و تعدادی دیگر در قالب پاپوین مشترک رقم خورد که به دلایل مختلف تجربه چندان موفق نبود.

در سال ۲۰۰۰ فرش ستاره کویر یزد به‌عنوان دومین شرکت ایرانی در نمایشگاه حاضر شد و بعداً روند حضور ایرانی‌ها به تدریج با مشارکت انفرادی شرکت‌های دیگر ادامه پیدا کرد.

از سال ۲۰۰۸ به بعد حضور ایرانی‌ها پر رنگ‌تر شد و از سال ۲۰۱۳ شاهد افزایش چشمگیر غرفه‌های ایرانی در این نمایشگاه معتبر جهانی بودیم و به تدریج جامعه شرکت‌های ایرانی مورد توجه بیشتری قرار گرفت. به تدریج ایران توانست به یک اجتماع تأثیرگذار در کنار سایر غرفه‌داران دوموتکس از کشورهای مختلف

تبدیل شود و فکر می‌کنم بیشترین مشارکت ایرانی‌ها از نظر تعداد و مساحت غرفه متعلق به سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ است.

از نظر ترکیب کشورهای غرفه‌گذار در طول بیش از سه دهه‌ای که از برپایی دوموتکس سپری می‌شود؛ با تغییر و تحولات بسیاری روبرو هستیم. به یاد دارم حدود ۱۴-۱۵ سال دوموتکس هاننور کاملاً تحت تأثیر شرکت‌های بسیار بزرگ و قدرتمند بلژیکی مانند لانو، بالتا، لویی دو پرتزه، راگوله، اُستا، مک‌تری، دُوس کابی، وان‌ندر و ... قرار داشت، شرکت‌های بسیاری هم در قالب اتحادیه فرش ماشینی بلژیک حضور می‌یافتند و به طور کلی سمت و سوی نمایشگاه، تم و نقشه‌ها، رنگ‌بندی‌ها و ... توسط آنها راهبری می‌شد. از سایر کشورهای اروپایی مانند آلمان، هلند و همچنین از خاور دور، ژاپن، اندونزی، چین، تایوان و ... نیز شرکت‌های فرش ماشینی حضور پیدا می‌کردند اما به تدریج محو شدند و در دوره‌های بعد اثری از آنها به چشم نمی‌خورد.

در سال‌های نخست برگزاری دوموتکس تعداد غرفه‌های ترکیه اندک بود و ابتدا فرش آتالنتیک، اطلس کارپت، فرش دنیا، سرای هالی، گومو سویو حضور پیدا کردند و بعدتر مرینوس، رویال، کشمیر هالی، کاپلان و ... به غرفه‌گذاران این کشور در دوموتکس هاننور پیوستند.

به تدریج با افزایش هزینه‌های دستمزد، انرژی و تولید در اروپا، تعداد شرکت‌های فرش ماشینی بلژیک در دوموتکس کاهش و غرفه‌های ترکیه به تدریج افزایش یافت. ایرانی‌ها با ارائه کلکسیون‌های خاص و فرش‌های گران‌قیمت اکریلیک و نقشه‌های سنتی ایرانی به رقابت پرداختند.

آخرین دوره دوموتکس هاننور که قبل از شیوع کووید برگزار شد، در سال ۲۰۲۰ بود که از نظر تعداد شرکت‌کننده کشورهای ترکیه، ایران و بلژیک بیشترین نماینده را داشتند. دوموتکس هاننور در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به دلیل شیوع ویروس کرونا تعطیل شد و این امر تأثیر منفی بزرگی بر فعالیت این نمایشگاه معتبر و سایر نمایشگاه‌های جهانی گذاشت.

۴ تأثیر حضور در دوموتکس بر صنعت فرش ماشینی ایران

دوموتکس هاننور همواره برای کل دنیای کفپوش،

نمایشگاهی جامع و کامل و تأثیرگذار به‌شمار می‌آمده است و بازارهای کفپوش در گستره‌های بزرگ از استرالیا و ژاپن تا آمریکا از این نمایشگاه تأثیر گرفته‌اند. تجار و مشتریان بی‌شماری در طول بیش از سه دهه از این نمایشگاه بازدید کردند و پایه بیزنس خود را بر آن بنا نهادند.

به جرئت می‌توان گفت فعالان صنعت کفپوش از بخش اعظم مناطق جغرافیایی جهان در این نمایشگاه مشارکت کرده‌اند.

بعدها با مطرح شدن نمایشگاه‌های آتالنتا و لاس‌وگاس در ایالات متحده آمریکا که سلیقه خاص مشتریان آمریکایی را عرضه می‌کرد، حضور غرفه‌گذاران و بازدیدکنندگان آمریکایی کاهش پیدا کرد. از سوی دیگر دوموتکس هاننور به دلیل حضور مشتریان مختلف با سلیقه متنوع از بازارها و فرهنگ‌های گوناگون و هم به دلیل حضور غرفه‌گذاران متعدد با تولیدات، طرح‌ها و مدل‌های متنوع، تأثیرگذاری بسیار مهمی بر روند کاری شرکت‌های غرفه‌گذار داشت.

یکی از مشخصه‌های ویژه شرکت‌هایی که با آنها کار می‌کردم، این بود که ایده‌های جدیدی را که از دوموتکس و مشتریان متنوع می‌گرفتیم در بازار داخلی پیاده می‌کردیم که اغلب به‌عنوان محصولات جدید، جذاب و مدرن مورد استقبال مصرف‌کنندگان ایرانی قرار می‌گرفت.

وقتی تولیدکنندگان فرش ماشینی ایران برای اولین بار در دوموتکس حضور یافتند، فرش ماشینی ایران به دلیل محدودیت ماشین‌آلات و تکنیک‌های بافت و نیز محدودیت سلیقه بازار داخلی صرفاً در فرش‌های پنج‌رنگ اکریلیک خلاصه می‌شد اما پس از شرکت در دوموتکس هاننور دیدیم که فرش‌های عرضه شده در بازارهای جهانی با وجود محدودیت‌های ماشین‌آلات و تعداد رنگ می‌تواند بسیار متنوع‌تر از این باشند. تنوع در جنس فرش، استفاده از نخ‌های متنوع، طراحی‌های مدرن و خارج از چهارچوب سنت، ایده‌هایی که قبلاً هرگز در ذهن نداشتیم و اگر هم داشتیم، جسارت اجرای آن را نداشتیم، به‌مورد اجرا گذاشته شد و به بازار آمد.

بازارهای زیادی خواهان فرش‌های پشمی یا پلی‌استر، پلی‌پروپیلن و بافت‌های ترکیبی با رنگ‌بندی‌های مختلف و طراحی‌های مدرن و گرافیکی، عروسکی و فانتزی بودند.

باید گفت که رؤیت محصولات جدید و نوع آوری رقبای خارجی در دوموتکس، فرصت‌های مناسبی به وجود آورد که شرکت‌های فرش ماشینی ایران هم از آن استفاده در خور و مناسبی به عمل آوردند و تأثیرپذیری که شرکت‌های ایرانی و متعاقباً بازارهای داخلی و سلیقه مصرف‌کنندگان ایرانی از نوآوری‌ها، نقوش و رنگ‌های محصولات عرضه شده در دوموتکس هانوفر داشتند؛ غیرقابل انکار است. در مجموع اطمینان دارم که یکی از عوامل موثر و غیر قابل انکار در گسترش تولیدات داخلی، افزایش سطح کیفیت، رقابت‌پذیری، تنوع تولیدات فرش ماشینی و توان مشارکت در ارائه ایده‌های جدید به سازندگان بین‌المللی ماشین آلات بافندگی، حضور فعال در نمایشگاه دوموتکس هانوفر بوده است. این واقعیت مورد تأیید کسانی است که سابقه طولانی حضور در نمایشگاه دوموتکس هانوفر را دارند و کسانی که در میانه راه به جمع مشارکت‌کنندگان ایرانی نمایشگاه پیوسته‌اند نیز به آن باور دارند. نسل جوان و تازه نفس نیز باید به این موضوع توجه کنند که علی‌رغم وجود مشکلات فراوان در حوزه روابط خارجی و مشکلات پیش‌روی فعالین ایرانی در تجارت بین‌الملل، می‌بایست به نمایشگاه‌هایی چون دوموتکس هانوفر همچنان به عنوان مرکز برنامه‌ریزی نمایشگاهی صنعت کفپوش در سطح جهان نگاه کنیم.

۴ شعبات دوموتکس در دنیا

مسئولان نمایشگاه دوموتکس هانوفر و شرکت نمایشگاه‌های آلمان در مقطعی از زمان به این نتیجه

رسیدند که شاید بتوان در مناطق مختلف جغرافیایی، نمایشگاه کفپوش برگزار کرد.

دوموتکس آسیا (چاینا فلور) در شانگهای چین در سال ۱۹۹۸ آغاز به کار کرد که از یک نمایشگاه کوچک منطقه‌ای به نمایشگاه بزرگ و تأثیر گذاری تبدیل شد که حدود ۶-۷ سالن بزرگ از مرکز نمایشگاهی شانگهای را به خود اختصاص می‌دهد در دوموتکس شانگهای بخش اعظم بازدید کنندگان، مشتریان چینی و یا متعلق به کشورهای همسایه چین هستند و باید در ارائه کلکسیون‌های فرش، سلاقی این منطقه مدنظر قرار گیرد.

اگر همان محصولاتی را که در دوموتکس هانوفر ارائه می‌دهید در این نمایشگاه هم عرضه کنید، کارآیی چندانی نخواهد داشت. حتی در زمینه غرفه آرایشی نیز باید به نحوی عمل کرد که مخاطب احساس بیگانگی نکند

نکته مهم اینکه اغلب بازدیدکنندگان چینی به زبان انگلیسی مسلط نیستند و غرفه‌گذارانی در این نمایشگاه موفق می‌شوند که با مشارکت فروشندگان بومی و نمایندگان محلی غرفه خود را بر پا کرده‌اند. ایرانی‌ها در این نمایشگاه حضور چندان موفقی نداشته‌اند و یکی از دلایل آن تکیه بر ارائه فرش‌های گران‌قیمت بوده است.

در بازار چین طی سال‌های گذشته (و شاید در حال حاضر) طیف محدودی از افراد متمول وجود دارد که حاضر به خرید فرش‌های گران‌قیمت (آن هم ماشینی) هستند. نکته دیگر لزوم حضور یک نماینده مسلط به زبان و فرهنگ چینی و آشنا به فرش ماشینی در غرفه‌های ایرانی است که توجه زیادی به این موضوع نمی‌شود. برگزاری دوموتکس شانگهای باعث شد بخش عمده‌ای از مشتریان چینی و کشورهای اطراف، کمتر به دوموتکس هانوفر مراجعه کنند.

آخرین دوره این نمایشگاه در مارچ ۲۰۱۹ برگزار و بعد از آن به دلیل شیوع کووید ۱۹ متوقف شد. طبق اطلاع دوره بعدی آن در جولای ۲۰۲۳ برگزار خواهد شد. در سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ نمایشگاه دوموتکس در دوی برگزار شد که به دلیل هزینه‌های بسیار بالای اجاره غرفه و برگزاری در فصل نامناسب، محدودیت بازار منطقه، عدم استقبال کشورهای منطقه که از دوموتکس هانوفر تغذیه می‌شدند و ناموفق بود و برای معدود غرفه‌گذاران ایرانی نیز دستاورد خاصی نداشت.

در سال ۲۰۱۲ دوموتکس مسکو در یک مرکز نمایشگاهی کوچک برگزار شد که این نمایشگاه نیز موفق نبود، در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۵ دوموتکس استانبول نیز برگزار شد که به دلیل مخالفت جدی و گسترده تولیدکنندگان غازی‌تنپ و عدم برنامه ریزی مناسب از استقبال و رونق خاصی برخوردار نبود؛ این بار و از سال ۲۰۱۴ مسئولان تصمیم گرفتند نمایشگاه را در مرکز نمایشگاهی غازی‌تنپ برگزار کنند که نمایشگاهی کوچک با دو سالن بود و هزینه‌های نسبتاً کمتری هم دارد.

شرکت‌های ایران استقبال خوبی از این نمایشگاه به عمل آوردند. این نمایشگاه از دید خود مسئولان برگزارکننده حالت محلی دارد و اغلب بازدیدکنندگان و شرکت‌کنندگان از ترکیه، ایران و کشورهای عربی و اطراف هستند.

این نمایشگاه در مجموعاً ۷ دوره برگزار شده و دوره بعدی آن نیز در جولای ۲۰۲۳ خواهد بود. نمایشگاه منطقه‌ای دیگری نیز برای قاره آمریکا در آتلانتا برگزار شد که در فوریه سال ۲۰۱۹ با ۲۸۰ غرفه‌گذار از ۲۵ کشور نتیجه مطلوبی داشت، اما در سال ۲۰۲۰ به گفته مسئولین با ۹۰ غرفه‌گذار موفقیت چندانی به دست نیاورد. دلیل این امر را تا حدودی آغاز شیوع کووید ۱۹ و از طرف دیگر نزدیکی زمانی به دو نمایشگاه مهم بین‌المللی دیگر از جمله نمایشگاه کفپوش سرفیس در لاس وگاس می‌دانند. دوره‌های بعدی نیز به دلیل شیوع ویروس کرونا برگزار نشد. برای برگزاری نمایشگاه در مکزیکوسیتی در اکتبر ۲۰۱۹ اعلام برنامه شد، ولی اطلاعاتی از برگزاری آن منتشر نشد.

۴ شرایط حاضر و دوموتکس ۲۰۲۳ هانوفر

تنش در روابط خارجی کشورها، تأثیرات مسائل سیاسی بر فعالیت‌های تجاری و اقتصادی بین‌المللی، همواره به شکل‌های مختلف وجود دارد ولی این امور و حاشیه‌های آن نباید مانع سمت‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری اصولی ما شود. موضوع عدم صدور ویزا برای اکثریت نمایندگان شرکت‌های ایرانی اتفاق تلخی بود که بر برنامه‌ریزی و فعالیت هدفمند نمایشگاهی جامعه فعال فرش ماشینی ایران تأثیر منفی گذاشت. تصمیم جمعی عدم حضور غرفه‌گذاران ایرانی هم

باید بپذیریم روابط سیاسی کشور ما و به تبع آن تعاملات اقتصادی و تجاری با کشورهای غربی دستخوش مسائل متعدد و مهم است. بدون این که در مورد ماهیت این مسائل و دلایل آن قضاوت کنیم باید بگوییم دوموتکس، بخشی از سازمان نمایشگاهی کشور آلمان و آن هم بخشی از عوامل اجرایی و اقتصادی دولت آلمان به شمار می‌آید و قطعاً ارتباط مستقیم با وزارت اقتصاد، تجارت و کشور آلمان دارد زمانی که به‌عنوان نمایشگاهی که نماینده یک کشور است از شرکت‌های غرفه‌گذار خارجی دعوت به عمل می‌آورند تا در نمایشگاه‌شان شرکت کنند و با آنها قرارداد می‌بندند و غرفه در اختیارشان می‌گذارند، انتظار می‌رود اجازه ورود به میهمانان داده شود. این امر چندان پذیرفته و پسندیده نیست که کشور برگزارکننده نمایشگاه از اعطای ویزا به کشور دعوت شده خودداری کند! هرچند مدیران نمایشگاه‌ها تابع یکسری مسائل سیاسی هستند اما اینها در محدوده سیاست‌های دولت آلمان است. بعضی دوستان و مسئولان به موضوع «تفکیک قوا و مسئولیت‌ها» اشاره می‌کنند اما آن را نمی‌پذیریم. نمایشگاه‌های آلمان، وزارت امور خارجه و وزارت اقتصاد در دولت آلمان قرار دارند و قاعدتاً باید از یک سیاست تبعیت نمایند. در مجموع اگر تولیدکنندگان و صنعتگران فرش ماشینی ایران به دلیل عدم صدور ویزا در دوموتکس حضور پیدا نکردند، حتماً حق داشتند و این امر مخالفت و مقاومت با هیچ موضوع یا چرایی نیست.

بار دیگر با فراهم شدن شرایط مساعد، شاهد رشد و رونق این نمایشگاه معتبر جهانی خواهیم بود. اولین دوموتکس هانووور بعد از کرونا (۲۰۲۳) هم از نظر مسائل سیاسی و بحران‌های اقتصادی وضعیت ویژه‌ای داشت دوموتکس ۲۰۲۳ با تشدید مشکلات سیاسی ناشی از حمله روسیه به اوکراین و تأثیرات فراوان آن بر اقتصاد اروپا، محدودیت‌های رفت و آمد برای اتباع روس، تشدید مجدد کرونا در چین و محدودیت شدید در صدور ویزا برای ایرانیان همراه بود و همین موضوع باعث شد تا صنعت فرش ماشینی ایران که در این نمایشگاه با تعداد غرفه‌گذار زیاد و فضای خوبی ثبت نام کرده بودند با احتیاط جوانب را بسنجند. زمانی که پاسخ ویزاها از سفارت آلمان رسید و به بخش عمده‌ای از ثبت نام‌کنندگان ویزای ورود داده نشد، شرایط جدی‌تر شد و این سوال پیش آمد که چگونه امکان دارد شرکت‌هایی که قصد بازاریابی و عرضه محصولات خود را دارند، بدون افراد کلیدی و موثر خود در بخش بازرگانی می‌توانند به مدیریت غرفه‌های خود در هانووور بپردازند؟! به‌همین دلیل در جلسه‌ای که پیرامون دوموتکس ۲۰۲۳ تشکیل شد، به دلیل محدودیت صدور ویزا، به اتفاق آرا از حضور در این نمایشگاه انصراف دادند. اگرچه معتقدم علی‌رغم تمام تنش‌های سیاسی، رکود اقتصادی و هزینه‌های بالای سفر به هانووور، اگر ویزا به طور کامل به متقاضیان ارائه می‌شد، قطعاً شرکت‌های فرش ماشینی ایران حضور بسیار فعال، موثر و پرنرنگی داشتند.

اقدام بسیار صحیحی بود که نه در مقام مقابله با نمایشگاه دوموتکس هانووور، بلکه به دلیل عدم امکان حضور اتخاذ شد. با وجود اینکه مسئولین نمایشگاه و نماینده ایشان در ایران تلاش بسیاری برای حل این مشکل داشتند ولی غرفه‌گذاران ایرانی با این حرکت منطقی اعتراض به حق خود را به عملکرد مسئولین صدور رواید نشان دادند. قطعاً این حرکت تأثیرات مثبت خود را در آینده نشان خواهد داد. همزمان اما برخوردها و موضع‌گیری‌هایی نیز از سوی بخشی از ذی‌نفعان صورت گرفت که با هدف قرار دادن خود نمایشگاه دوموتکس هانووور و تلاش در ضعیف نشان دادن آن و انتشار عکس‌هایی از بخش‌های خالی مانده سالن‌ها، بخشی از جامعه فرش ماشینی ایران را در مقابل نمایشگاه دوموتکس هانووور قرار داد. من معتقدم در شرایط بحرانی مانند دوره پیش از دوموتکس ۲۰۲۳، جامعه فرش ماشینی و پیشکسوتان و چهره‌های تأثیرگذار باید زمام امور را در دست داشته باشند و با راهبری صحیح امور و جلوگیری از اظهار نظرهای تنش‌زا، اجازه ندهند که امکانات باقیمانده استفاده از کانال‌های محدود تجارت خارجی را هم از دست بدهیم. باید بپذیریم که همه نمایشگاه‌های آلمان و سایر مناطق جهان نسبت به دوران پیش از شیوع کرونا کوچک‌تر شده و از اقبال کمتری برخوردارند، ولی این به معنای ماندگاری این مشکلات نیست و

دستاوردهای فرش و کفپوش جهان» و «محل تلاقی فروشندگان، تجار و بازرگانان جهانی» غافل نشوند. با تغییر شرایط و فاصله گرفتن زمانی برپایی دو نمایشگاه استانبول و هانوفر از همدیگر و رفع مسائل سیاسی، حتماً دوموتکس هانوفر به عنوان یک مرکز بین‌المللی و کانون مراجعه تمام اقوام از اقصی نقاط جهان در دستور کار دوستان و همکاران قرار گیرد، به خصوص کسانی که صادرات را در عرصه گسترده بین‌المللی می‌بینند نه فقط حاشیه‌باریکی از کشورهای همسایه!

صنعت فرش ماشینی کشور به سطح خوبی از تولید و فعالیت اقتصادی رسیده است و یکی از بخش‌های فعال، پویا و پایدار صنعت نساجی کشور به شمار می‌آید اما واقعیت این است که ظرفیت فروش جهانی ما بسیار فراتر از ارقام فعلی می‌باشد و تنها با خروج از مرزهای کشور و سرمایه‌گذاری بلندمدت و دستیابی به سایر بازارها می‌توان از ظرفیت‌های حداکثری خود در تولید بهره‌برداری نماییم، هدفی که در دسترس بسیاری از شرکت‌های تولید فرش ماشینی ایران قرار دارد. تجربه کشورهای پیشرو نشان می‌دهد، زمانی که دیدگاهشان به ماورای مرزها و به دنبال بازارها و مشتریان جدید رفت، نیاز به تولید بیشتر را احساس کردند، به جبران کمبودهای خود پرداختند و به تدریج به جوامع تولیدی بزرگی تبدیل شدند که شاید برایشان باورکردنی نبود. لذا تنها راه نجات و ادامه فعالیت موثر فرش ماشینی ایران، همان مسیری است که کشورهایی مانند ترکیه، کره جنوبی، ژاپن، تایلند، فیلیپین، هند، سنگاپور، کامبوج، لاوس، ویتنام، چین و امثالهم طی کردند. ترکیه‌ای که حجم صادرات فرش ماشینی آن بین ۷ تا ۱۰ برابر رقم صادراتی ایران است؛ البته ارقام صادراتی ما به دلیل خلط و مغایرت تعرفه‌ای مشخص نیست و کمیته فرش ماشینی انجمن صنایع نساجی و اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران در کنار همدیگر به شفاف‌سازی آمارها بپردازند.

با آرزوی موفقیت برای تمام دوستان، امیدوارم حول محور دوموتکس در تمام مناطق جهان (به خصوص هانوفر)، صنعت فرش ماشینی ایران حرکت رو به بالای بسیار خوب و قابل ملاحظه‌ای داشته باشد.

اکسپو» است و فضای وسیعی به آن اختصاص داده خواهد شد.

تشکل‌های مرتبط فرش ماشینی ترکیه امیدوارند نمایشگاهی موفق و پربر بار برگزار کنند. پیش‌بینی می‌شود ایرانی‌ها استقبال بسیار خوبی از این نمایشگاه به عمل آورند و در مقابل حضور کشورهای اروپایی و تولیدکنندگان هندی و سایر مناطق شرق آسیا احتمالاً چندان چشمگیر نخواهد بود. دو سالی بود که برخی شرکت‌ها تشکل‌های ترک به دنبال برگزاری دوموتکس در استانبول بودند و حتی بعد از مدتی پیگیر و مذاکره با دفتر مرکزی دوموتکس سال قبل اعلام شد که نمایشگاه یک سال در هانوفر و یک سال در استانبول برگزار خواهد شد، اما این موضوع به نتیجه‌نهایی نرسید.

مدتها پیش از برگزاری دوموتکس ۲۰۲۳، بسیاری از شرکت‌های غازی‌انتپ اعلام کردند به بهانه‌های مختلف مانند سرمای هوا، هزینه‌های بالای اجاره غرفه، مشکلات صدور ویزا، عدم استقبال بین‌المللی و... در دوموتکس هانوفر حضور پیدا نخواهند کرد، برخی از شرکت‌های استانبول و دیگر نقاط ترکیه نیز موضوع عدم حضور ترک‌ها را دامن زدند و از این موضوع به نفع خود استفاده کردند و به مسؤلان القا کردند که جبهه غازی‌انتپ قابل اتکا نیست و در شرایطی که دوموتکس هانوفر بعد از دو سال توقف نیازمند حضور غرفه‌داران بیشتر است، از حضور در آن طفره رفته‌اند! انتشار شایعه عدم حضور شرکت‌های ترکیه در دوموتکس هانوفر به قصد تاثیر بر تصمیم‌گیری ایرانی‌ها در خصوص مشارکت در هانوفر هم روش دیگری بود تا بتوانند از این محل، دوموتکس استانبول را در اذهان مسؤلین تصمیم‌گیری و مخاطبین رونق ببخشند.

۴ مطلب پایانی

توصیه من به صنعتگران فرش ماشینی ایران که فعالیت‌های برون مرزی دارند این است که به دلیل همجواری با بسیاری از کشورهای هدف، سهولت حمل بار، غرفه‌آرایی آسان‌تر در فاصله زمانی کوتاه، پرواز نزدیک، هزینه پایین‌تر، نبود مسأله ویزا و امکانات متعددی که همسایگی با ترکیه در اختیار مقرر می‌دهد حتماً حضور قدرتمندی در دوموتکس استانبول داشته باشند و از دوموتکس هانوفر به‌عنوان «نمایشگاه مادر فرش ماشینی جهان»، «محل عرضه آخرین

شاید برخی تصور کنند آنها با دوموتکس مقابله می‌کنند در حالی که این حرکت، مقابله با یک سیاست‌گذاری نادرست و غیرحرفه‌ای است که باعث شده سازمان نمایشگاهی آلمان نتواند به تعهدات خود در قبال مشتریان ایرانی پایبند باشند و این موضوع در آینده موجب بدبینی مشتریان ایرانی خواهد شد. دوموتکس ۲۰۲۳ با توجه به بحران جهانی اقتصاد، دو سال تعطیلی ناشی از کرونا، جنگ اوکراین، مشکلات سیاسی ایران و تحریم‌ها، کوچک شدن بازار جهانی در برخی از انواع کفپوش و تحرکات جامعه فرش ماشینی ترکیه در شرایط ویژه و سختی برگزار شد. بعد از ۲۵ سال حضور مستمر در دوموتکس حس می‌کنم مسؤلان این نمایشگاه برای برگزاری موفق و باشکوه آن سختی‌های بسیاری متحمل شدند اما متأسفانه نتوانستند به نحو شایسته کار را به سرانجام برسانند.

۴ نمایشگاه‌های دوموتکس در آینده

از این پس قرار است علاوه بر دوموتکس آسیا (چاینا فلور) در چین، دوموتکس هانوفر و دوموتکس غازی‌انتپ، نمایشگاه «کارپت اکسپو» در دسامبر سال ۲۰۲۳ در استانبول با مدیریت تیم دوموتکس و تحت نظر سازمان نمایشگاه‌های آلمان برگزار شود و فکر می‌کنم اغلب فعالان فرش ماشینی آسیا و ترکیه عمدتاً در این رویداد تجمع خواهند شد و صنعتگران سایر کشورها و تولیدکنندگان کفپوش‌های غیرنساجی جایگاه خود را در دوموتکس هانوفر حفظ خواهند کرد؛ البته باید این مطلب را در نظر داشت که بعد از کارپت اکسپو استانبول و دوموتکس ۲۰۲۴ هانوفر که به فاصله یک‌ماه برگزار می‌شوند وقاعدتاً امکان حضور در هر دو را به همه متقاضیان نمی‌دهد تاووم برگزاری این دو نمایشگاه به مسائل منطقه‌ای، بحران‌ها، جنگ‌ها، تنش‌ها، روابط و تحریم‌ها ارتباط مستقیم دارد و از امروز نمی‌توان بازارهای جهانی ابتدای سال ۲۰۲۵ را پیش‌بینی کرد. قرار است که نمایشگاه دوموتکس یک سال در میان در استانبول و هانوفر برگزار شود.

اکنون بار دیگر با تلاش فعالان سایر مناطق تولید فرش در ترکیه غیر از غازی‌انتپ، شاهد احیای دوموتکس استانبول هستیم.

عنوان این نمایشگاه همانطور که در بالا گفتم «کارپت